

॥ प्रसन्नोऽप्रसन्नोऽसौ वाचतोऽनमोऽसौ कंठं निवा विनिवृत्तिं तस्मात्संगजवाचकोः ॥

॥ एषा ॥ श्रीदीतगगायमः प्रणम्य आदिनाष्टं पुनर्गुरुपदाबुद्धं सक्तिसं
क्षणव्याख्यानं लिख्यते सक्तिपूर्वकं ॥ अस्मिन्श्लोके अष्टोपदानि सन्ति
तान्येव न व्युते प्रणम्य आदिनाष्टं पुनः गुरुपदाबुद्धं सक्तिसंक्षणव्या
ख्यानं लिख्यते सक्तिपूर्वकं इति पदानि आदिनाष्टं पुनः गुरुपदाबु
द्धं च प्रणम्य मयानसक्तिसंक्षणव्याख्यानं सक्तिपूर्वकं यथा सा तद्वानि
ष्यते इत्यन्वयः आदिनाष्टं पुनः इत्यन्वयः आदिनाष्टं कहिं आदिनाष्टं
तमते अनेव पुनः कहिं करिने गुरुपदाबुद्धं इत्यन्वयः गुरोः पदाबुद्धं गुरुप
दाबुद्धं गुरोः कहिं गुरुपदेति हानु पदाबुद्धं कहिं वरणाव्यं द ति हने प्रण
म्य कहिं नमस्कार करिने मया कहिं ऊतेणे सक्तिसंक्षणव्याख्यानं इत्य
न्वयः सक्तेः संक्षणं सक्तिसंक्षणं सक्तिजे ते हने संक्षणजे आसंक्षण ते हने
ऊव्याख्यानजे ते सक्तिपूर्वकं यथा सा तद्वानिष्यते इत्यन्वयः सक्तिपूर्वकं कहिं सक्ति
पूर्वकं करियाने विषे यथा सा तद्वानिष्यते इत्यन्वयः त

सक्तेः कहिं

प्रणम्य मया

डॉक्टर भाऊदाजी त्सारग्यस्सारकम्

मृगयः क।

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

॥२॥

प्रथमकहिंइह

ककहिंइह रुमंप्रकारेकरिनें॥ प्रणम्यकदीइं॥ नमस्कारकरिनें॥ तंप्रथमं॥
जिनेंइहं स्तोष्यकिल॥ इतिन्वयः॥ तंकहिंइहं ते॥ प्रथमजिनेंइहं॥ तंजिना
नांइहं॥ जिनेंइहं॥ तंजिनेंइहं॥ जिनजेसामान्यकेवलिसगवान॥ तिहांनाइ
इहंइहं॥ श्रीआदिनाघयेतेमने॥ अहंकेदीइं॥ जंमानंउगावायजितेस्तोः
श्वेनामस्तोमि॥ स्तुतिकरुबुं॥ कीलइतिनिश्चयेननिश्चकरितेस्तुतिकरु
बुं॥ इत्यर्थः॥ १॥ कंरुतं तंप्रथमंजिनेंइहं॥ तंआदिनाघकेदवाबे॥ यःसंस्तुतः
सकलवाङ्मयतत्वबोधा॥ उरुतबुधिपदुसिःसुरलोकनाघे॥ स्तोत्रेऊगत
अतयवितहरैरुदरै॥ स्तोष्यकिल॥ इतिन्वयः॥ तंप्रथमंजिनेंइहं॥ २॥ अस्मिन्श्लोके
पंचदशपदांतिसंति॥ तान्येवनव्यते॥ यः॥ संस्तुतः॥ सकलवाङ्मयतत्वबो
धात॥ उदरुतबुधिपदुसिः॥ सुरलोकनाघे॥ स्तोत्रे॥ ऊगतत्रितयवितहरैः॥
उदरैः॥ स्तोष्यकिल॥ अहं॥ अपि॥ तं॥ प्रथमं॥ जिनेंइहं॥ इतिपदानि॥ सक
लवाङ्मयतत्वबोधात॥ उदरुतबुधिपदुसिः॥ सुरलोकनाघे॥ ऊगतत्रित

प्रथमजिनेंइहं

॥२॥

यवितहरैः॥ उदरैः॥ स्तोत्रे॥ यः॥ संस्तुतः॥ तंजिनेंइहं॥ इत्यन्वयः॥ सकलवाङ्म
यतत्वबोधात॥ इत्यन्वयः॥ सकलश्चासौ॥ वाङ्मयतत्वबोधश्च॥ सकलवाङ्म
यतत्वबोधः॥ तस्मात्॥ सकलवाङ्मयतत्वबोधात॥ सकलएहवोके॥ वाङ्म
यकहिंइहं॥ वाणिरुपिजेतत्वबोद्धेतत्वज्ञान॥ तिघकि॥ उदरुतबुधिपदुसि
इत्यन्वयः॥ उदरुतावायो॥ बुधिश्च॥ उदरुतबुधि॥ उदरुतबुध्यापटवः॥ उद
रुतबुधिपटवः॥ तैः॥ उदरुतबुधिपदुसिः॥ उदरुतकहिंइहं॥ उदयघइहविके
बुधि॥ तिणिइंकरिनें॥ पदुसिकहिंइहं॥ चउरएहवा॥ सुरलोकनाघे॥ इत्यन्वयः
सुरलोकानांनाघाः॥ सुरलोकनाघाः॥ तैः॥ सुरलोकनाघेः॥ सुरलोकजेदेव
लोक॥ तिहांना॥ नाघजेइंइहदिक॥ तिहांणे॥ ऊगतत्रितयवितहरैः॥ इत्य
न्वयः॥ ऊगतांत्रितयां॥ ऊगतत्रितयां॥ ऊगतत्रितयश्चवितं॥ ऊगतत्रित
यवितं॥ एते॥ ऊगतत्रितयवितश्चहरः॥ ऊगतत्रितयवितहरः॥ तैः॥ ऊगतत्रि
तयवितहरैः॥ ऊगतत्रितयजे॥ त्रैणंलोकजे॥ तिहांनुंजेवितजे॥ तेदने

कण॥

कण॥

॥२॥

यः संस्तुतः

हराः^{कर्म} हरेण हवो^{उदारः} नदरकहिं^{स्तोत्रः} गतिरहवो^{सर्व} स्तोत्रेः स्तोत्रजे स्तुतिपाव
तिहाणे करिने^{कहिं} यः कहिं^{कहिं} जे आदिनाघ संस्तुतः स्तुतिकरवावे^{कहिं}
तेजिनेंद्र अहं अपिस्तोष्ये किल इत्यन्वयः तेजिनेंद्र कहिं तेजिनेंद्र
ने अहं अपि कहिं ऊं इंपण स्तोष्येनामस्तोमिस्तवनाकरुं किल इति
इत्यर्थे निश्चयः तं अहं स्तोष्ये काय बुद्ध्या विनापि विबुद्धा र्वितपादपिठ स्तोत्रं समुद्यत
मतिर्विगतत्रपादं बालं विहाय ऊल संस्थितमिदं विबु मन्थक इव ती ऊनः सुद
साग्रहिं तं अस्मिन् अहं के अहं दसपदानि संति तान्येव न व्यते बुद्ध्या विना
अपि विबुद्धा र्वितपादपिठ स्तोत्रं समुद्यतमतिः विगतत्रपादं अहं बालं विहाय
ऊल संस्थितं इदं विबु अहं के इति ऊनः सदसाग्रहिं इति पदमि
ह विबुद्धा र्वितपादपिठ बुद्ध्या विनापि अहं स्तोत्रं समुद्यतमतिः परं विगतत्र
पादमि इत्यन्वयः ह विबुद्धा र्वितपादपिठ इत्यन्वयः विबुद्धः अर्वितपादपिठ
अश्वसः विबुद्धा र्वितपादपिठ तत्तत्संबुद्धौ ह विबुद्धा र्वितपादपिठ विबुद्धजे^{कहिं}

॥३॥

देवताजे तिहाणे अर्वित कहिं अर्च्यं तं उद्युते पादरुपि पितते ऊमने एह्व
उमगे ह आदिनाघ अने ऊं के हवो बुद्ध्या विनापि इत्यन्वयः बुद्ध्या विनापि
कहिं बुद्धि विना यपण अहं कहिं ऊं जेते स्तोत्रं नाम स्तुतिकरवाने स
मुद्यतमति इत्यन्वयः समक नंदतामति र्यश्वसः समुद्यतमति समक कहिं
इरुमं प्रकारे करिने तद्यत कहिं तद्यम ऊल सुव इव मतिकहिं बुद्धि जे इति
परं एहवो बतो विगतत्रपाद इत्यन्वयः विगतात्रपादस्य सः विगतत्रपादः विगत
कहिं गइतं त्रपाज उयाते जे इति एहवो अस्मि कहिं ऊं को निपरे तत्तदृष्टं त इत्यर्थः
बालं विहाय ऊल संस्थितं इदं विबु सदसाग्रहिं अतः ऊनः क इति इत्यन्वयः
बालं विहाय इत्यन्वयः बालं ऊ बालक ते हने विहाय कहिं त जेते ऊल सं
स्थितं इत्यन्वयः ऊल संस्थितं ऊल संस्थितं ऊले कहिं ऊलने विषे सं
स्थितं कहिं रज्य एहवो इदं विबु इत्यन्वयः इदो विबु इदं विबु इदं जे वं प्रमात
हनुय वेवा ते हने सदसाग्रहिं इत्यन्वयः सदसाग्रहिं अकस्मात्ताग्रहिं कहिं

॥४॥

इंग्रहणकरवाते॥ अन्तःकृतः इत्यन्वयः॥ अन्यकहिं विज्ञाते कृतं कर्तुं
 कहीष्टं॥ अण्डाकरं नकोपि॥ इत्यर्थः॥ अकायवक्त्रं गुणान् गुणसमं दशां
 ककोतान्॥ कस्तेरुमः स्वरगुरुप्रतिमोपि बुद्ध्या॥ कल्यातकालपवनोदतनक्रव
 क्रं॥ कोवातरिचुंमजमबुनिदिचुं जात्या॥ अस्मिन्नस्त्रको सत्तदसुपदानि
 संति॥ तान्येव नव्यते॥ वक्त्रं गुणान् गुणसमं दशां ककोतान्॥ कस्तेरुमः
 स्वरगुरुप्रतिमः अपि बुद्ध्या॥ कल्यातकालपवनोदतनक्रवक्रं॥ कोवातरि
 चुं॥ अन्तःकृतं बुनिदिचुं जात्या॥ इतिपदानि॥ हेगुणसमुद्रबुद्ध्या स्वरगुरुप्रति
 मः अपि॥ सशोककोतान् गुणान् वक्त्रं कः रुमः नवेतः इत्यन्वयः॥ हेगुण
 समं दशां इत्यन्वयः॥ गुणानां समं दशां गुणसमुद्रं ततः संबुद्ध्या हेगुणसमं दशां
 एतेदयादाक्षिणादिकजेतिहानां॥ समं दशां हवाततसंबुद्ध्या तेसंबोधनेन
 विषाहवाहेशादिनाघा बुद्ध्या कहिं बुद्धिं करिने॥ स्वरगुरुप्रतिमः अपि इत्यन्वयः॥ ॥४॥
 वयः स्वरगुणगुरुः स्वरगुरुः स्वरगुरुः प्रतिमः॥॥ स्वरगुरुप्रतिमः स्वरगुरुः

कहिं

कः कहिं

जेवृहसपति तिहाने प्रतिमकहिं॥ उल्लेखोद्यपणतेनवकहिं उमाश॥ स
 शोककोतान् इत्यन्वयः॥ सशोकवतकोताः शशोककोताः ताना सशोककोतान्
 शशोकयेवंप्रमा॥ तद्वतकांतकहिंप्रकाशकएहवातेगुणान् इत्यन्वयः॥ वक्त्रं
 तेनवकहिं उमाश॥ गुणानकहिं गुणजातिहाने वक्त्रं कहिं केहवाने कः
 रुमः नवेतः इत्यन्वयः॥ अण्डासमं दशां नवेतनामहो नकोपि इत्यर्थः॥ कोनिपेरं
 तदृष्टं॥ कल्यातकालपवनोदतनक्रवक्रं॥ अंबुनिदिचुं जात्या ततरिचुं
 कोवाअन्तःकृतं नवेतः इत्यन्वयः॥ कल्यातकालपवनोदतनक्रवक्रं इत्यन्वयः॥
 कल्यातकालपवनः कल्यातः कल्यातकालः कल्यातकालः कल्यातकालः कल्यातकालः
 कल्यातकालपवनः कल्यातकालपवनेन नवते नक्राणवक्रं॥ यस्मिन्नसः क
 ल्यातकालपवनोदतनक्रवक्रं॥ तत्कल्यातकालपवनोदतनक्रवक्रं॥ कल्यातो
 येअततेकल्यातकहिं॥ कल्यातयेप्रलयजेतेनो जेकाजये तेनो जेवायु पवनत
 जेतिणकरिने नवतकहिं उबल्युबे नक्रुमंगरजे तीशने वक्रकहिं स

कहिं

॥५॥

मदते जिते विषे एहवो अंबुनिधे इत्यन्वयः अंबुनिधिः समुद्रः ते हनें स
 जात्यंतरित्वा कोवा अलेखवेत इत्यन्वयः सुजात्योः स जये हस्तानि क
 रिते तस्मिन् कहिं इतरवाने कोवा अलेख कहिं कण समर्प्य सवेतनां महोद
 नकोपि इत्यर्थः ॥४॥ काव्य सोदंतघापितवसस्तिवसां मुनीनां कर्तुं स्तवं विग
 तशक्तिरपि प्रवृत्तः प्रीत्या आत्मविर्यमविचार्य मृगो मृगोदं नास्येति किं निरुश
 शोः परिपालनार्थं ॥५॥ अस्मिन् श्लोके एकोनव्यसतिपदानि सन्ति तान्येव नव्यत
 मः अहं तघापितवसस्तिवसां मुनिनां कर्तुं स्तवं विगतशक्तिरपि
 प्रवृत्तः प्रीत्या आत्मविर्यं अविचार्य मृगो मृगोदं न अस्येति निरुश
 शोः परिपालनार्थं इति पदानि हे मुनिनां सः अहं विगतशक्तिरपि अस्मि त
 घापितवसस्तिवसां स्तवं कर्तुं प्रवृत्तः अस्मि इत्यन्वयः हे मुनिनां इ
 त्यन्वयः मुनिनां इह स मुनिनां ततः संबुद्धो हे मुनिनां मुनिनां इति हां नायुदस
 तमुनिनां कहीदं ते संबुद्धनने विषे हे मुनिनां कहिं इह आदिना घः सः ॥५॥

वसतका
 प्रवृत्तः कहिं

अहं कहिं ते कहेते विगतशक्तिरपि इत्यन्वयः विगतशक्तिर्यस्य विगत श
 क्तिः विगतकहिं गद्वे सक्तिकहिं सामर्थ्येण एहवो यपण अस्मि कहिं
 इह तघापिकहिं तोयपण तव सस्तिवसां इत्यन्वयः तव कहिं इतमारिय
 सक्तिः ते हनां वसधकी ते घकि स्तवं कर्तुं इत्यन्वयः स्तवं स्तवके स्तवतये ति
 हने कर्तुं कहिं करवाने प्रवृत्तः अस्मि इत्यन्वयः प्रवृत्तव्योऽहं इत्यर्थः मृगः
 प्रीत्या आत्मविर्यं अविचार्य निरुशिशोः परिपालनार्थं कं मृगोदं न अने
 ति इत्यन्वयः मृगः मृगयेते प्रीत्या कहिं प्रीतिं करिते आत्मविर्यं इत्यन्वयः
 आत्मनः विर्यं आत्मविर्यं आत्मकहिं यो तानुये विर्यकहिं प्राक्रमयेते इ
 ते अविचार्य इत्यन्वयः अविचार्यकहिं विद्याया विना निरुशिशोः इत्यन्वयः
 निरुस्यसि रू निरुशी रू तस्य निरुशिशोः निरुकहिं यो तानुये निरुश कहिं
 ये बालका ति हने परिपालनार्थं इत्यन्वयः परिपालनार्थं कहिं परिपालनार्थं अ
 र्थं कं मृगोदं न अस्येति इत्यन्वयः मृगोदं मृगोदं मृगोदं मृगोदं सिद्धो ते हने
 कहिं

नियतता
 एतः

मृगोः कहिं मृगोः तानोदं कहिं मृगोः

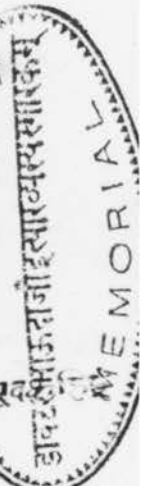
॥६॥

न अनेतिकदिहं तसन्मुषकां अपि उपायव्यवसायः इत्यर्थः ॥ पाकायः ॥
अन्यश्रुतं श्रुतवतां परिहासद्वयम् त्वदसक्तिरेव मुषरिक्कुरुते बलात्मायिको
कलः किल मद्यो मकरं विरोति तत्रासुवामकलिकानिकरेकदेउ ॥ ६ ॥ अस्मिन्
के एकैनेमिस्मिपदानिसंति तान्यवच्यते अन्यश्रुतं श्रुतवतां परिहास
द्वयम् त्वदसक्तिः एव मुषरिक्कुरुते बलात्मायिको यत् को किल किल मद्यो मकरं
विरोति तत्रासुवामकलिकानिकरेकदेउ इति पदानि हेनाघत्व
सक्तिः एव अन्यश्रुतं श्रुतवतां परिहासद्वयम् मा बलात्मायिकमुषरिक्कुरुते इ
त्यन्वयः हेनाघत्वसक्तिः एव इत्यन्वयः त्वदसक्तिः त्वदसक्ति त्वकदिहं तमे
रियं सक्तिं ऊते ऊ अन्यश्रुतं इत्यन्वयः अन्यश्रुतं येन सः अन्यश्रुतः
तं अन्यश्रुतं अन्यकदिहं द्योमुबे श्रुतकदिहं सास्त्रते ऊते एहवो वलि
केहवोबुं श्रुतवता इत्यन्वयः श्रुतं विद्यते ये सां श्रुतवतः ते सां श्रुतव
तां श्रुतकदिहं सास्त्रते विद्यमानं तत्तिहाने एहवाये सास्त्रते उतिहाने

आदि
तः ॥ ६ ॥

हेनायकां

विद्यतेकदिहं

॥६॥

का किल मद्यो
त इत्यन्वयः

परिहासद्वयम् इत्यन्वयः परिहासद्वयम् परिहासद्वयम् परिहासद्वयम् परिहासद्वयम् परिहासद्वयम्
हानो द्योमकदिहं पात्राहवो मा कदिहं मुने बलात्मायिकमुषरिक्कुरुते इत्यन्वयः बलात्
कदिहं बलात्कारं करिने मुषरिक्कदिहं सद्यमानं करेबे इत्यर्थः कोनिये ततद्
ष्टात को किल मद्यो यत् मकरं विरोति तत्रासुवामकलिकानिकरेकदेउः
इत्यन्वयः को किल कदिहं को किल ऊते मद्यो कदिहं वशं तमास तेदने विषे यत्
कदिहं ऊ मकरं विरोति इत्यन्वयः मकरं कदिहं मद्यो एहवो वीरोति कदिहं सद्य
राति मद्यकरेबे तत्रासुवामकलिकानिकरेकदेउ इत्यन्वयः तत्रासुवामकलिकानिकरेकदेउ
लीकानिकरेकदेउ इत्यन्वयः अब किल कायाः निकरः अब किल कानिक
रः अब किल कानिकरेयव एकः इत्यर्थः तत्रा अब किल कानिकरेकदेउ
अब कदिहं ये अब कदिहं तदतिकिल कायमं ऊरि तेदना निकरक दिहं ऊ
मफद ते ऊबे एकदेउ कारणते ऊने एहवु न उ को किल मद्यो मदिमासवा
तं इत्यर्थः ६ काय त्वत्संस्तवेन सवसंस्ततिसनिबध पापकृणात्तुयमुयेति

ऊरुतेनाम
किजः

किलनोमनिश्चयना

कदिहं

॥१॥

शरीरसाङ्गं आक्रांतलोकमलिनीलमशेषमाहं सूर्याश्चसिन्नमिवशार्वर
मं वकारं ॥ अस्मिन्नश्लोके पंचदशपदानि संति तान्येव नुब्यते त्वदशं स्तवेन
सवसं तती सनिबद्धं पापं कृणत कृयं नयेति शरीरसाङ्गं आक्रांतलोकं
अलिनितं असेमं आहं सूर्याश्चसिन्नं इव शार्वरं अंधकारं इति पशति
हेनाद्य त्वदसं स्तवेन शरीरसाङ्गं त्वदशं तती सनिबद्धं पापं कृणत कृयं नये
ति इत्यन्वयः हे आदिनाद्य त्वदशं स्तवेन इत्यन्वयः तव संस्तवः त्वदशं स्तव
तेन त्वदशं स्तवेन तव कहिं उमा रे संस्तव ऊं स्तुति ऊं तिणे करिने शरीर
साङ्गं इत्यन्वयः शरीरसंस्तुति शरीरसंस्तुते सां शरीरसाङ्गं शरीर ऊं देह
ऊं तेन स संस्तुतिकहिं देह एव ऊं मनुष्यादिकयं तिहांता सवसं तती स
निबद्धं इत्यन्वयः सवसं सतती सवसं तति नवसं तत्या सनिबद्धं सवसं त
तिसनिबद्धं सव ऊं संसार ऊं तेहनिये संतति ऊं अने संस्तुतिकहिं ऊं नम
रण तिणीं करिने सनिबद्धं कहिं बंधाय एह वु ऊं पापं कहिं पापयेते कृ

इति श्लोकः

कहिं

कहिं

॥१॥

कहिं

एत इत्यन्वयः कृणत कहिं कृणत रमते त कालं कृयं नयेति इत्यन्वयः कृ
यं कहिं कृय ऊं नास ते देन नयेति कहिं पां मे व इत्यर्थः कोनिपेरे तव ह
ष्टांत आक्रांतलोकं अलिनितं यशो स सारवरं अंधकारं सूर्याश्चसिन्नं इ
व यथा कृयं नयेति तया इत्यन्वयः आक्रांतलोकं इत्यन्वयः आक्रांतः लो
को येन सः आक्रांतलोकः तं आक्रांतलोकं आक्रांत कहिं आगादन क
स्यो वे लोकते ऊं एह वु अलिनितं इत्यन्वयः अलिवत् नितं अलिति
नं अलिये स्मरत इव त नित कहिं सां म एह वु जे वलिके ह वु असेमं
इत्यन्वयः असेम कहिं समग्र एह वु सारवरं अंधकारं इत्यन्वयः सरदः
इहं सारवरं शरद कहिं शरद रिनु एह वु अंधकारं अंधकारयेते सु
र्याश्चसिन्नं सूर्यश्चयं सवः सूर्या सवः सूर्याश्चसिन्नं सूर्याश्चसिन्नं सूर्य
कहिं ऊं सूर्यना रायण तेजनां यै किरण तिहांतां करिने सिने कहिं नष्टं ना
सने वयं एह वु यथा कहिं ऊं म कृयं नयेति इत्यन्वयः कृय ऊं नास ते देन

लोकं क

कहिं

इत्यन्वयः

यस कहिं

सर्वसंस्तुति
इति श्लोकः

तव

कृय कहिं

॥८॥

उपैतिकदिदंशमंवे तत्रा कदिदंतिम ऊ इत्यर्थः ॥ काव्य मन्वेतिनावतवसंस्त
वनंमयेद मारुस्यतेतनुद्वियापितवप्रसावातचेतोहरिष्यतिमतांनलिनीद
लेषु मस्काफलकृतिमुपैतिननुदंविदुः ॥ अस्मिन्श्लोके अष्टादसपदा
निसंति तायेवव्यते मत्वा इति नाघ तवसंस्तवनं मया इदं आरुस्यते
तनुद्विया अपि तवप्रसावातचेतः हरिष्यति सतां नलिनीदलेषु मस्का
फलकृति उपैति ननु उदंविदुः इतिपदानि हेनाघ इतिमत्वा इदं तवसं
स्तवनं तवप्रसावात तनुद्वियापि मया आरुस्यते इत्यन्वयः हेनाघ हेप्रसा
हे आदिनाघ इतिमत्वा इत्यन्वयः इतिकदिदं पूर्वकं कं एदं मत्वा कदि
दं मानिते इदं तवसंस्तवनं इत्यन्वयः इदं कदिदं आ तवकदिदं तमारु
संस्तवनं सम्यक्स्तवनं संस्तवनं सम्यक्कदिदं रुदु एदं स्तवनं जेस्त
तिजे तवप्रसावात इत्यन्वयः तवकदिदं तमारु जे प्रसावकदिदं मदिमाहे ॥८॥
तद्यकि तनुद्वियापि इत्यन्वयः तन्वी दीय मसि तनुद्विः तिन तनुद्विया

कदिदं

विदुः कदिदं

कादं

तनुकदिदं रुमवे विंकदिदंनुद्विजेहनि एदवोयपण मया आरुस्यते इत्यन्वयः
मया कदिदं ऊ जेतणे आरुस्यतेनामप्रारंभकरियेते इत्यर्थः अपिकन्ततेस्तव
न सतांवेतः हरिष्यति इति आरुस्यते इत्यन्वयः सतांसतपुरसाना सतये सत
पुरसय तिहांनु वेतः मनः वित्तजेमनजे तेहने हरिष्यति कदिदं हरषे इति
कदिदं एप्रकारं आरुस्यतेनाम प्रारंभकरिद्विदं इत्यर्थः कोनिपरेतंदृष्टाता
नस्तयुक्त दृष्टातेन दृष्टयति तद्वद्वयति उदंविदुः नलनिदलेषु मस्का
फलकृति उपैति ननु इत्यन्वयः उदंविदुः इत्यन्वयः उदं ऊ जेतणे तदनुये
विदुये ते नलनिदलेषु इत्यन्वयः नलनिनादलानि नलनिदलानी तेषु नल
निदलेषु नलनिजेकमलनिजे तिहांना ऊ दलजे तिहांने विष मस्काफलकृ
ति इत्यन्वयः मस्काफलकृद्युति मस्काफलकृद्युति तामु स्काफलकृद्युति म
स्काफलकृजेमातिजे तिहांनी यद्युतिजे कांति य तेहने उपैतिननु इत्यन्वयः
उपैतिकदिदंशमंवे ननु इति न प्रयन इत्यर्थः ॥ काव्य आस्तातवस्तव

कदिदं

अनेकतिका
उदका अविदुः उदंविदुः

अनेकतिका उदका अविदुः उदंविदुः

॥५॥

नमस्तसमस्तदोषं त्वत्संकषापि जगतां दुरितानि हति इरे सदस्त्रकिरणः कुरु
तिप्रत्नैव पदार्करषु लज्जानिविकामसां जिह्व इति पदानि देनाद्यस्तसमस्तदोषं तव संस्तवने
दुरे आस्तां परं च त्वत्संकषापि जगतां दुरितानि हति इत्यन्वयः देनाद्य
हवितराग देनादिनाद्यस्तसमस्तदोषं इत्यन्वयः अस्तसमस्तदोषं
यस्मात् तत् अस्तसमस्तदोषं अस्तकहिंसासंघर्षं त्वत्समस्तदोषं
तव किरणद्वयं तव संस्तवने दुरे आस्तां इत्यन्वयः तव कहिंसासंघर्षं
संस्तवने सम्यक् संस्तवने संस्तवने सम्यक् कहिंसासंघर्षं संस्तवने लज्जानि
दुरे आस्तां कहिंसासंघर्षं परं च त्वत्संकषापि जगतां दुरितानि हति इत्यन्वयः सम्यक् कक्षासं
कक्षा तव संकक्षा त्वत्संकक्षा तव कहिंसासंघर्षं संकक्षा कहिंसासंघर्षं सम्यक्

॥२॥

कहिई

अधिक हिंदू
कदा ऊ तेष पण ऊगतां डुरितानि दति इत्यन्वयः ॥ ऊगतां क हिंदू ऊगत ऊ
संसार ऊ तीं दानां डुरितानि डुरित ऊ पा प ऊ ति दाने दतिक हिंदू ना सक
रं व इत्यर्थः को नितरे तत्तदृष्टांत सदस्त्र किरणः डुरे अस्ति तद्यापि प्रणा
व पद्मा करेषु ऊल ऊति विकाम सो ऊ ऊरुते इत्यन्वयः सदस्त्र किरणः
इत्यन्वयः सदस्त्राणि किरणानि यस्य सः सदस्त्र किरणः सदस्त्र वं किर
णते ऊने ते सदस्त्र किरण क हिंदू अने सदस्त्र किरण ऊ स्रयते डुरे अस्ति डुरे अस्ति
क हिंदू डुरे तद्यापि क हिंदू तो य पण प्रणा व इत्यन्वयः प्रणा ऊ को ति ऊ
एव क हिंदू ते ऊ पद्मा करेषु इत्यन्वयः पद्मानां आकराणि पद्मा करा
णि ते स पद्मा करेषु पद्म ऊ क हिंदू कमल ऊ ति दानां आकर ऊ पाण ऊ
सरा वर ऊ ति दाने विषे ऊल ऊति इत्यन्वयः ऊला त ऊतानि ऊल ऊ
नि ऊल व कि ऊत क हिंदू न दय प्रया एह वा ऊ कमल ऊ ति दाने वि का
सनां ऊ ऊरुते इत्यन्वयः विकास ल ऊति ताति विकासनां ऊ वि का

॥१७॥

स ऊक्कफलता ऊ तिहोने स ऊंति कहिं शतवया एहवांने ऊरुते ।
 कहिं करे तइवत इत्यर्धः ए का व नात्यरुतं ऊवन ऊषण रतनाध
 सुते गुणैर्लु विसवंतमसिष्ठवतः । उल्यासवतिसवतो नवतेन किंवा सुत्याश्चि
 तं यइदनात्मसमं करोति ॥१८॥ अस्मिन्लोके व ब्रुवसति पदानि सति तान्य
 वनयते नै । आत्यरुते सुवन ऊषण सुतनाध सुते गुणैः सुवि सवते ।
 असिष्ठवतः उल्यासवति सवतः ननु ते नै किंवा सुत्या आश्रितं यः
 इहे न आत्मसमं करोति इति पदानि हे सुवन ऊषणः हे सुतनाधः ।
 सुते गुणैः युक्तं सवतं सुवि असिष्ठवतः ते सवतः उल्याः किंवा ननवति
 ननः सवतेव तत आत्यरुतेन इत्यन्वयः हे सुवन ऊषणः इत्यन्वयः सु
 वतं ऊषयति ती सुवन ऊषणः सुवन ऊः स्वर्गमृत्पुपाताल ए वी सुवन ऊ
 तेहने ऊषयति कहिं सासाते ते सुवन ऊषण कहिं तिना संबोद्धनने वि ॥१९॥
 य एहवा हे सुवन ऊषण हे आदिनाध हे लोकरमणिय पुन किं सुते वति

संतिका

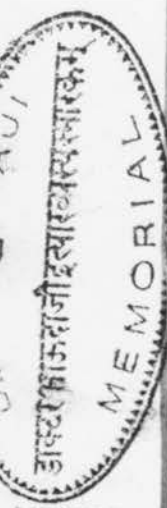
केहवा वा हे सुतनाध सुताना नाधा सुतनाध तव संबुद्धा हे सुतनाध
 सुत ऊं प्राणिमात्र ऊ तेहनाहेनाध हे स्वामि हे आदिनाध सुते गुणैः युक्तं
 इत्यन्वयः सुत ऊं प्रधवि अपते ऊवाने व नयति एष व सुत ऊं गुण तिहांते
 करिते युक्तं कहिं युक्तं एहवा सवतं सुवि असिष्ठवतः इत्यन्वयः सवतं
 कहिं तमने सुवि कहिं प्रधविने विषे असिष्ठवतः कहिं सुतिने कर
 ता एहवा ऊन ऊते ते सवतः उल्याः इत्यन्वयः सवतः कहिं तमारं उल्याः
 कहिं उल्या एहवा केवाननवति ननु सवतेव इत्यन्वयः के वा कहिं सुं
 ननवति कहिं नघां अपि उ सवतेव घां ऊ तत आत्यरुतेन इत्यन्वयः
 तत कहिं तिहेन आत्यरुते कहिं अति आश्चर्य नहि इत्यर्धः अपि उ
 यः आश्रितं आत्मसमं करोति य ए सुत्या आश्रितं आत्मसमं न करोति
 इत्यन्वयः यः आश्रितं इत्यन्वयः यः कहिं ऊ आश्रितं कहिं आश्रितः
 ऊतेहने आत्मसमं करोति इत्यन्वयः आत्मनः समः आत्मसमः तं आत्म

गुणः कहिं

११

समं आत्मकहिंसोपादानं समकहिंसोपादानं करोतिकहिंसकरं अ
 पित्रु कत्या आश्रितं आत्मसमनकरोति इत्यन्वयः पण कत्याकहिंसम
 द्विजे तिणीं करिने आश्रितं कहिंसं आश्रितजनने आत्मकहिंसोपादा
 नं समकहिंसोपादानं न करोतिकहिंसं न करे इत्यर्थः १२ काव्य दृष्टान्तवति
 निमेषविलोकनित्यं नान्यत्र तोषमुपयाति जिनस्य वरुणं पीत्वा पयः शशि
 करकृतिदृष्टसिद्धोः कारं जले जलनिधेः सिद्धं कइते ११ अस्मिन्
 को एकोनव्यं सतिपदानि सति तान्येव न्यते दृष्टा नवति अनिमेषविलो
 कनित्यं न अन्यत्र तोषं नपयाति जिनस्य वरुणं पीत्वा पयः शशिकर
 ति दृष्टसिद्धोः कारं जले जलनिधेः अस्मिन् के इति पदानि हेन
 व अनिमेषविलोकनित्यं सवतं दृष्टा जनस्य वरुणं अन्यत्र तोषं नपय
 याति इत्यन्वयः हे आदिना घ हेस्वामिन् अनिमेषविलोकनित्यं इत्यन्वय
 निमेषण नविलोकनं उद्योगः अनिमेषविलोकनित्यं तं अनिमेषविलो

हेनाथकादृष्ट

१२

पयःपिला

कनित्यं निमेषणकहिंसं निमेषो निमेषते हलं करिने नविलोकनं उद्योग
 नहे जायानं जाग्य एहदा सवतं दृष्टा इत्यन्वयः सवतं कहिंसं तमने दृष्टा
 कहिंसं जोइने जनस्य वरुणं इत्यन्वयः जनस्य कहिंसं जनकृतिहानु वरु
 कहिंसं नेत्रजते अनत्र तोषं नपयाति इत्यन्वयः अन्यत्र कहिंसं अन्यदेव
 नविष तोषकहिंसं जेसताष तेहने नपयातिकहिंसं नविषामं उ इत्यर्थः
 कोनियरे तव दृष्टात उग्रसिद्धोः शशिकरकृतिपयःपिला जलनिधेः कार
 रं जले अस्मिन् के इति इत्यन्वयः उग्रसिद्धोः इत्यन्वयः उग्रस्य सिद्धोः उ
 ग्रसिद्धो तस्य उग्रसिद्धोः उग्रकहिंसं उग्रजं तेहना जसिद्धोः सम
 तिहनु शशिकरकृति इत्यन्वयः शशिकरवत्कृतिर्यस्य तव शशिकरकृ
 ति शशिकरकहिंसं जेवद्रमा तद्वत्तव कृतिकहिंसं काति जेदनि एहवु प
 यः कहिंस्य जे उग्रजं तेहने पिलाः कहिंसं पिविते जलनिधेः कारं जले
 त्यन्वयः जलनिधेः कहिंसं जलनिधेः उग्रसमं तेहनु कारं जले कः

१२ हिं शरुएहवुं ऊलजे तेहने असिउंकः इवेत इत्यन्वयः असिउंकहिं
 पिवाने कः कहिं ऊंण इवेत कहिं ऊंण इवे नकोपि इत्यर्थः ११ काव
 यः शातरागरुचिसिः परमाणुसि स्त्वं निर्मापितस्ति क्वने कलनामस्ततः ता
 वत एव खलते पणवः पृथिव्या यत्ते वे समानमपरं न हि रूपमस्ति १२ अ
 स्मन्मोके द्विविं सति पदानि सति तान्येव न व्यते यैः शातरागरुचिसिः
 परमाणुसिः त्वं निर्मापितं त्रिकुवने कलनामस्ततः तावतः एव खल
 ते तं अपि अणवः पृथिव्या यत्ते समानं अपरं न हि रूपं अस्ति इति
 पदानि देनाथ येः शातरागरुचिसिः परमाणुसिः त्रिकुवने कलनामस्त
 तः त्वं निर्मापितस्ति खलते अपि अणवः पृथिव्या तावतः एव सवते ते यतः समानं
 अपरं रूपं न हि अस्ति इत्यन्वयः देनाथिनाथ देनामिन् यः कहिं ऊं
 शातरागरुचिसिः इत्यन्वयः शातः रागो ये शाते शातरागाः अने शातरागव
 त रुचिर्ये शाते शातरागरुचयः ते शातरागरुचिसिः शातबे रागतेऽयं १३

इनाथ कहिं

परमाणुनां क

ना ते शातरागकहिं अने शातरागस रषीबे रुचिसिः कहिं कांति तेऽयं
 नि एहवा परमाणुसि इत्यन्वयः एहवा ऊं परमाणु ऊं तिहाणे त्रिकुवने
 कलनामस्ततः इत्यन्वयः त्रिकुवने त्रयाणस्तवनानां समाहारः त्रिकुवने
 अने त्रिकुवने एको वलनामस्ततः त्रिकुवने कलनामस्ततः त्रिकुव
 न कहिं स्वर्गमृत्पुता लजे तेहने विषे एक एव कहिं एक ऊं लनाम
 स्तत कहिं रमणिय एहवा त्वं निर्मापितस्ति खल इत्यन्वयः त्वं कहिं उमे ऊं
 ते निर्मापित कहिं निर्माण कस्या गो तामनिप जाया गो खलु इति निश्च
 येन ते अपि अणवः इत्यन्वयः ते अपि कहिं ते यपण अणवः कहिं अ
 ण ऊं परमाणु ऊं ते पृथिव्या तावतः एव सवते इत्यन्वयः पृथिव्या कहिं
 पृथिविने विषे तावतः एव कहिं ते टला ऊं सवते कहिं वे न अदिकाः
 अधिक न वि ते यतः समानं इत्यन्वयः ते कहिं तव तव कहिं तमां
 यत कहिं ऊं समानं कहिं उल्य एहवुं अपरं रूपं न हि अस्ति इत्यन्व

१३

यः अपरं कहिं बिजुं एहवुं रुपं कहिं रुपं जेते न असि कहिं न वि ;
हिं तनिश्च एन इत्यर्थः १३ काव्य वक्रं कते सरन गोरगनेत्रहारि निश

